

KVALITET NAJČEŠĆE KORIŠĆENIH BILJNIH ČAJEVA U SRBIJI

B. Vidović¹, B. Bejatović, S. Šobajić¹, N. Kovačević²

¹Institut za bromatologiju, Farmaceutski fakultet,

²Institut za farmakognoziju, Farmaceutski fakultet, Beograd

Biljni čajevi se po tradiciji u našim krajevima koriste kao deo narodne medicine, ali i kao sredstva za uživanje. Kada se koriste i stavljaju u promet kao sredstva za uživanje, tj. kao namirnice, na njihov kvalitet se primenjuje Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtevima za čaj, biljni čaj i instant čaj iz 2005. godine.

U ovom radu su ispitivani parametri kvaliteta koje propisuje ovaj Pravilnik u 21 uzorku čaja koji su uzeti iz prometa sa valjevskog i beogradskog tržišta. Za analizu su izabrane tri vrste biljnih čajeva koji se u Srbiji najčešće koriste, a to su kamilica, nana i majčina dušica. Među analiziranim uzorcima, pet je bilo u obliku rinfuza, a 16 u filter vrećicama. Ispitivani parametri su obuhvatali proveru neto mase proizvoda, analizu sadržaja vlage, ukupnog pepela, sulfatnog pepela, pepela nerastvorljivog u kiselini, određivanje vodenog i alkoholnog ekstrakta. Na osnovu dobijenih rezultata, uočeno je da u 50% analiziranih biljnih čajeva u filter vrećicama postoji gubitak etarskog ulja, u nekim uzorcima bio je povećan sadržaj ukupnog pepela, a povećana količina vlage uočena u 6 uzoraka posledica je nedovoljnog sušenja biljne sirovine ili nepravilnog čuvanja proizvoda. Od ukupnog broja analiziranih uzoraka kod 81% uočeno je da jedan, dva ili više parametara odstupaju od zahteva Pravilnika. Kod čaja od herbe majčine dušice svi ispitani uzroci nisu zadovoljavali sve propisane zahteve.

Rezultati ovog rada ukazali su na neophodnost češće kontrole kvaliteta biljnih čajeva u prometu radi bolje zaštite potrošača.

**QUALITY OF MOST FREQUENTLY CONSUMED HERBAL
TEAS IN SERBIA****B. Vidović¹, B. Bejatović, S. Šobajić¹, N. Kovačević²**¹Institute of Bromatology, Faculty of Pharmacy,²Institute of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy, Belgrade

Some herbs are traditionally used for preparation of herbal infusions that are consumed for their medicinal or sensory properties. When the herbal preparations are intended to be used in preparing beverages their quality is evaluated following the requirements of the Food Law Regulations.

The aim of this investigation was to evaluate the quality of 21 monocomponent herbal products that are commercially available on Valjevo and Belgrade markets. The chosen herbs were chamomile (*Chamomillae flos*), mint (*Menthae pipieritae folium*) and thyme (*Serpylli herba*) as the most commonly used in Serbia. Analyzed parameters were: water content, content of total ash, acid insoluble ash and sulphated ash, water and alcohol extracts. Obtained results showed that 50% of analyzed herbal teas packed in individual sacs had lower content of essential oils, 6 samples had higher water total ash contents. In more than 80% of analyzed samples the quality did not fulfill the demands of national legislative and all analyzed thyme herb tea samples were inadequate.

This investigation showed that a regular control of herbal tea products is necessary in order to protect the consumers from fraud and bad quality.